

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

De gældende arbejderbeskyttelseslove indeholder ikke nogen speciel formålsparagraf.

Da den foreslåede arbejdsmiljølov i højere grad er en rammelov, er det fundet påkrævet i en indledende bestemmelse at give udtryk for lovgivningsmagtens almindelige formål med loven som retningslinje for lovens anvendelse og for udformning af administrative forskrifter i henhold til loven. Dette får særlig betydning for rækkevidden af de centrale bestemmelser i kap. 5-8.

Ad nr. 1. Med begrebet „sikkert og sundt arbejdsmiljø“ tilsigtes en væsentlig udvidelse i forhold til det traditionelle arbejderbeskyttelsesbegreb. Et sikkert og sundt arbejdsmiljø indebærer herefter:

1. Beskyttelse mod arbejdsulykker og erhvervs sygdomme i traditionel forstand, dvs. dels påvirkninger fra pludselige begivenheder, dels påvirkninger på kortere eller længere sigt, der medfører fysiske eller psykiske helbredsskader. Herunder må også regnes psykisk betingede lidelser.

2. Beskyttelse mod andre påvirkninger, der kan forringe sundheden. Herunder er tilsigtet henregnet bl. a. påvirkninger, der forbigående eller varigt forringer den fysiske eller psykiske sundhedstilstand uden at frembringe karakteristiske sygdomssymptomer.

Som eksempel kan nævnes svag, men langvarig påvirkning med giftige stoffer eller fysiske forhold, der ikke umiddelbart giver karakteristiske symptomer, herunder uhensigtsmæssige eller ubehagelige arbejdsstillinger og -belastninger.

Uanset at de enkelte elementer i arbejdsmiljøet, såsom lugt, støv, støj, varme, lysforhold, uæstetiske forhold og monoton, taget hver for sig ikke opleves som ubehagelige af de ansatte og i øvrigt på grundlag af målinger og lignende anses for at have en meget mild effekt, kan den samlede virkning, herunder de enkelte geners styrke, hyppighed og varighed, alligevel være sundhedsforringende (kombinationseffekten).

Den påvirkning, der i begyndelsen alene forringer trivselen (humøret, appetitten, arbejdsklimaet o.s.v.), kan efterhånden udvikle sig til en direkte sundhedsskadelig påvirkning, f. eks. psykiske lidelser påført ved ensformigt eller forjaget arbejde og synsforstyrrelser påført ved uhensigtsmæssig belysning (langtidseffekten). Ligeledes kan nedslidning ved hårdt fysisk arbejde nedbryde modstandskraften over længere perioder.

Ved vurderingen af arbejdsmiljøet i sundheds-

mæssig henseende må således bl. a. kombinationseffekten og langtidseffekten tages i betragtning.

3. Anvendelse af ergonomiske foranstaltninger i videre omfang end hidtil, dvs. tilpasning af arbejdsprocessen, arbejdsstedet, de tekniske hjælpemidler og stoffer og materialer til den ansatte. Der må tages særligt hensyn til ældre og handicappede.

Ud over disse forhold har det været overvejet tillige at lade arbejdsmiljøloven omfatte trivselsproblemer, som ikke aktuelt kan sættes i direkte forbindelse med sikkerhed og sundhed, jfr. ovenfor.

I arbejdsrådets indstilling har man således været inde på, at fjernelse af trivselshæmmende elementer i arbejdsmiljøet (negative faktorer) kan være af væsentlig betydning for den forebyggende indsats mod arbejdssygdomme.

Der peges endvidere på, at trivselsbegrebet også indeholder positive elementer. Samarbejdet i virksomhederne om arbejdsmiljøspørgsmål må søges gennemført i en positiv og inspirerende atmosfære. Det arbejdsmiljø, som skabes gennem påvirkningerne i virksomheden, bør tilstræbes opbygget på en sådan måde, at det ikke af de ansatte opleves som værende i afgørende kontrast til tilværelsen udenfor arbejdsmiljøet.

Der er under drøftelserne herom lagt vægt på, at arbejdsmiljøet må skabes i harmoni med den udvikling, som iværksættes gennem de samarbejdsaftaler, som eksisterer inden for arbejdsmarkedet.

Regeringen er enig i disse synspunkter, men mener ikke, at det på nuværende tidspunkt er muligt at gå videre med hensyn til at lovgive om trivselsproblemer end sket ved anvendelse af udtrykket sikkerhed og sundhed i den nævnte vide betydning. Man ser imidlertid gerne, at arbejdsmarkedets parter anvender den sikkerheds- og sundhedsorganisation, der skal opbygges efter kapitel 2, til at fremme videregående trivselsfremmende foranstaltninger. Det vil også være naturligt, at arbejdsmiljørådet i sine indstillinger om udviklingen inden for arbejdsmiljøområdet og om de forbedringer, som det finder ønskelige, jfr. § 66, stk. 1, nr. 6, er opmærksom på de behov for lovgivning om trivselsproblemer, som arbejdet med sikkerheden og sundheden eller den nævnte udvikling i forbindelse med samarbejdsaftalerne måtte afklare. Det vil endelig være nødvendigt, at myndigheder og organisationer nøje følger de overvejelser i denne retning, der foregår på internationalt plan f. eks. under Nordisk Råd, i De europæiske Fællesskaber, Den internationale arbejdsorganisation (ILO) og Den europæiske organisation for økonomisk samarbejde og udvikling (OECD).

Ad nr. 1 i øvrigt. Med udtrykket „i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i sam-